

พระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๓๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘
เป็นปีที่ ๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดย
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และมาตรา ๕ วรรคสอง แห่ง
พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อัน
เป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

"เครื่องราชอิสริยาภรณ์" หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อ
ปฏิบัติการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ระเบียบและประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๕ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดแก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๖ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้เริ่มต้นจากชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ และให้เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นหนึ่งชั้นตามลำดับจนถึงชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ เว้นแต่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๗ บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(๑) มีความประพฤติดี

(๒) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ไม่เคยถูกเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือตามกฎหมายอื่นเว้นแต่เป็นการต้องส่งคืนเนื่องจากได้รับพระราชทานในชั้นที่สูงขึ้น

มาตรา ๘ การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน จำแนกออกได้เป็นสองประเภท ดังนี้

(๑) การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน

(๒) การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริหารราชการเพื่อสาธารณประโยชน์

มาตรา ๙ การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนตาม มาตรา ๘ (๑) ต้องมีลักษณะ ดังนี้

(๑) มีความดีเด่นหรือเป็นแบบอย่างอันควรแก่การสรรเสริญ หรือ

(๒) เป็นการกระทำที่ฝ่าอันตรายหรือเสี่ยงภัยเพื่อปกป้องชีวิตหรือทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือประเทศ

มาตรา ๑๐ การพิจารณาการกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) เป็นผลงานของตนเองและไม่เคยใช้เสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นแล้ว ถ้าเป็นผลงานที่ทำร่วมกันเป็นหมู่คณะจะต้องสรุปแยกผลงานของแต่ละบุคคลให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถพิจารณาเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมได้

(๒) ถ้าเป็นผลงานที่กระทำให้แก่บุคคล นิติบุคคลนั้นต้องมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๒) เป็นหน่วยงานของรัฐ ผลงานที่ใช้เสนอขอพระราชทานต้องไม่เป็นผลงานตามปกติที่ผู้ันั้นต้องกระทำในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว

มาตรา ๑๑ การกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) ให้หัวหน้าส่วนราชการผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๘ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าฝ่ายสำหรับรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองสำหรับสภากาชาดไทย แล้วแต่กรณีของหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องเป็นผู้รับรองผลงาน โดยต้องระบุผลงาน การปฏิบัติงานและระยะเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ หากมีการแต่งตั้งให้มีการปฏิบัติงานดังกล่าวด้วย

มาตรา ๑๒ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) ซึ่งไม่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาแล้ว ในกรณีปกติให้เสนอขอพระราชทานชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ และให้เสนอขอพระราชทานให้ชั้นสูงขึ้นหนึ่งชั้นตามลำดับเมื่อกระทำความดีความชอบเพิ่มขึ้นจนถึงชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ โดยเว้นระยะเวลาแต่ละชั้นไม่น้อยกว่าห้าปี

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) ซึ่งเคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาแล้วในกรณีปกติให้เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นหนึ่งชั้นตามลำดับ โดยเว้นระยะเวลาแต่ละชั้นไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๑๓ การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริหารทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๘ (๑) ต้องมีลักษณะดังนี้

(๑) เป็นการบริหารทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น เพื่อการศาสนา การศึกษา การสาธารณสุข การแพทย์การพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ หรือความมั่นคงของชาติ และ

(๒) ทรัพย์สินที่บริจาคต้องเป็นของผู้บริจาคหรือที่ผู้บริจาคมิสิทธิบริจาคได้ในนามของตน

มาตรา ๑๔ การพิจารณาการกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) ทรัพย์สินที่บริจาคเป็นทรัพย์สินที่ไม่เคยใช้เสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาแล้ว

(๒) การบริหารทรัพย์สินซึ่งถ้าจะซื้อขายกันจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ทำหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน

(๓) การบริหารทรัพย์สินที่มีผู้ร่วมบริจาคหลายคน ให้แสดงรายละเอียดด้วยว่า ผู้บริจาคแต่ละคนได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่าใด ในกรณีที่มิได้แสดงรายละเอียดดังกล่าวให้ถือว่าผู้บริจาคแต่ละคนได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่า ๆ กัน

(๔) ถ้าเป็นการบริหารทรัพย์สินให้แก่นิติบุคคล นิติบุคคลนั้นต้องมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๕) การบริหารทรัพย์สินที่มีเงิน ต้องมีหนังสือรับรองมูลค่าแห่งทรัพย์สินที่บริจาคจากส่วนราชการที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือนิติบุคคลที่รับบริจาค หากทรัพย์สินที่บริจาคเป็นที่ดินให้เจ้าพนักงานที่ดินเป็นผู้ออกหนังสือรับรองมูลค่าของที่ดินนั้น

(๖) ทรัพย์สินที่บริจาคต้องไม่มีเงื่อนไขหรือภาระติดพันใด ๆ

มาตรา ๑๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ การกระทำความผิดความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ต้องมีหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคตพย์สินจากหน่วยงานที่ได้รับบริจาคโดยมีผู้ลงลายมือชื่อตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) หน่วยงานในราชการส่วนกลาง ให้อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๒) หน่วยงานในราชการส่วนภูมิภาค

(ก) การบริจาคตพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอและนายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) การบริจาคตพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๓) หน่วยงานในราชการส่วนท้องถิ่น

(ก) การบริจาคตพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล หรือปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี แห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง และการบริจาคตพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาทให้แก่สภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นให้นายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) การบริจาคตพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๔) กรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานครลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๕) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ให้อธิการบดีลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๖) รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ให้ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่าผู้ว่าการหรือผู้อำนวยการลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๗) สภาภาษาไทย ให้เลขาธิการสภาภาษาไทยลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๘) นิติบุคคลที่ปรากฏชื่ออยู่ในรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

มาตรา ๑๖ การกระทำความผิดความชอบตามมาตรา ๘ (๒) อันเป็นประโยชน์แก่ศาสนาต้องเป็นการบริจาคตพย์สินให้แก่สถานประกอบศาสนกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมาย และต้องมีหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคตพย์สินที่มีผู้ลงลายมือชื่อตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) การบริจาคตพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตจังหวัด

(ก) การบริจาคตพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้ศึกษาธิการอำเภอและนายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) การบริจาคตพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้ศึกษาธิการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๒) การบริจาคตพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตกรุงเทพมหานคร

(ก) การบริจาคตพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้ผู้แทนกรมการศาสนาและผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) การบริจาคตพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้อธิบดีกรมการศาสนาตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

มาตรา ๑๗ การกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ที่ไม่ได้กระทำให้แก่หน่วยงานตามมาตรา ๑๕ ต้องมีหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคตพย์สินที่มีผู้ลงลายมือชื่อตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) การบริจาคตพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตจังหวัด

(ก) การบริจาคตพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอที่เกี่ยวข้องมากที่สุดและนายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) การบริจาคตพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องมากที่สุดและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๒) การบริจาคตพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตกรุงเทพมหานคร

(ก) การบริจาคตพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมากที่สุดและผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคตมากที่สุดตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) การบริจาคตพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เกี่ยวข้องมากที่สุดตกลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่หน่วยงานมากกว่าหนึ่งหน่วยงานเป็นผู้บริจาคตร่วมกันให้ผู้มีอำนาจตกลงลายมือชื่อที่เกี่ยวข้อง

ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคตพย์สินร่วมกัน

มาตรา ๑๙ การกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ที่กระทำในต่างประเทศ ให้เอกอัครราชทูตหรือกงสุลไทยตกลงลายมือชื่อในหนังสือแสดงรายการการบริจาคตพย์สิน

มาตรา ๒๐ การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาคตให้คำนวณตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ถ้าเป็นการบริจาคตที่ดิน ให้ถือตามราคาที่เขาพนักงานที่ดินรับรองตามราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่รับบริจาคต

(๒) ถ้าเป็นการบริจาคตเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลาและสถานที่ที่รับบริจาคต

(๓) ถ้าเป็นการบริจาคตทรัพย์สินอื่นนอกจากที่ดินหรือเงินตรา ให้ถือตามราคาตลาดของทรัพย์สินนั้นในขณะที่รับบริจาคต

มาตรา ๒๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ให้เป็นไปตามจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาคตตามที่กำหนดไว้ในบัญชีที่ ๑ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๒๒ รายการและจำนวนเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รวมตลอดถึงแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานและแบบหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคตพย์สิน ให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๒๓ การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

(๑) การกระทำความดีความชอบให้แก่ราชการส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

(๒) การกระทำความดีความชอบให้แก่ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นใดให้จังหวัดที่ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

(๓) การกระทำความดีความชอบให้แก่สภาอากาศไทย ให้สภาอากาศไทยเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

(๔) การกระทำความดีความชอบให้แก่บุคคลที่ปรากฏชื่ออยู่ในรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ให้สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดในประกาศด้วยว่าให้หน่วยงานใดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

หากเป็นการกระทำความดีความชอบให้แก่หน่วยงานตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไป ให้หน่วยงานตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดสำหรับกรณีการกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) หรือที่ได้รับบริจาคมามากที่สุดสำหรับกรณีการกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

มาตรา ๒๔ ให้หน่วยงานที่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานตามมาตรา ๒๓ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติ ความประพฤติการกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ และความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

คุณสมบัติและจำนวนของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้หน่วยงานที่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานตามมาตรา ๒๓ ส่งผลการพิจารณาไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงเจ้าสังกัดเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๖ ต่อไป

สำหรับกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงกรุงเทพมหานครและสภากาชาดไทย ให้ส่งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๒๖ ให้สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง แล้วแต่กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณากลับกรองผลการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แล้วให้หน่วยงานนั้น ๆ ส่งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่อไป

คุณสมบัติและจำนวนของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ ภายใต้งบบังคับมาตรา ๓๑ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งผลการพิจารณาตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๖ ไปยังคณะกรรมการมาตรา ๒๘ เพื่อดำเนินการต่อไป

หมวด ๓

คณะกรรมการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์" ประกอบด้วยรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรีและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นไม่เกินสิบคนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และจะแต่งตั้งข้าราชการในส่วนราชการดังกล่าวเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งหรือหลายคนด้วยก็ได้

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อเสนอขอพระราชทานในกรณีพิเศษที่มีได้กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

(๒) พิจารณายกเว้นชั้นเริ่มต้นและการเว้นระยะเวลาแต่ละชั้นในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีอำนาจเสนอรายชื่อบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ ทั้งนี้ มิให้นำมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลพร้อมทั้งชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานเสนอต่อ นายกรัฐมนตรีเมื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้โดยตรงต่อนายกรัฐมนตรี

เมื่อนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลบางประเภท

มาตรา ๓๒ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศที่มีใช้ราชการของต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศ หรือลูกจ้างของรัฐบาลไทยจะเสนอขอพระราชทานครั้งแรกชั้นใดและจะเสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นตามลำดับเมื่อกระทำความดีความชอบเพิ่มขึ้นจนถึงชั้นใด รวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและระยะเวลาแต่ละชั้นเช่นใด ให้เป็นไปตามบัญชีที่ ๒ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ โดยให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่ได้รับประโยชน์หรือที่เกี่ยวข้องมากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามวรรคหนึ่งให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เสนอขอพระราชทานแจ้งไปยังกระทรวงต่างประเทศเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่จะเสนอขอพระราชทานโดยพิจารณาตามบัญชีที่ ๒ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

เมื่อกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเห็นสมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดแล้ว ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทาบทามรัฐบาลแห่งประเทศที่ชาวต่างประเทศนั้นคือสัญชาติให้กระทรวงการต่างประเทศทาบทามรัฐบาลแห่งประเทศนั้นว่าจะขัดข้องหรือไม่ หากไม่ขัดข้องให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เสนอขอพระราชทานแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในราชกิจจานุเบกษา

การเสนอขอพระราชเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา ๓๑ มีให้นำมาตรา ๓๑ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่นักกีฬา บุคลากร โรงเรียนเอกชน บุคลากร สถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัลหรือยกย่องระดับชาติ นอกจากต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้แล้วให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบัญชีที่ ๓ บัญชีที่ ๔ บัญชีที่ ๕ หรือบัญชีที่ ๖ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๒ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ว่าชนมจะกระทำได้เฉพาะกรณีที่ผู้ว่าชนมได้เคยกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนเป็นอย่างยิ่ง

ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือกรุงเทพมหานครที่ได้รับประโยชน์หรือที่เกี่ยวข้องมากที่สุดจากการกระทำความดีความชอบของผู้ว่าชนมตามวรรคหนึ่งเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ในกรณีที่ผู้ว่าชนมได้กระทำความดีความชอบตามวรรคหนึ่งให้แก่สภาอากาศไทย ให้สภาอากาศไทยเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ให้กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม กรุงเทพมหานครหรือสภาอากาศไทยที่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งเอกสารและหลักฐานไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเมื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในราชกิจจานุเบกษา

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา ๓๑ มีให้นำมาตรา ๓๑ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มิมีปัญหาในทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นผู้พิจารณา แล้วเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัยสั่งการ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บรรหาร ศิลปอาชา

นายกรัฐมนตรี